

JORDI GRAUPERA

**UNA PROPOSTA
PER A BARCELONA**

Pròleg de Clara Ponsatí

*«Us presento una cultura política que ha començat
a escolar-se en les escoles del vell model,
que s'està ensorrant davant dels nostres ulls».*

DESTINO

Jordi Graupera

**UNA
PROPOSTA
PER A
BARCELONA**

Pròleg de Clara Ponsatí

Edicions Destino

Queda rigorosament prohibida sense autorització escrita de l'editor qualsevol forma de reproducció, distribució, comunicació pública o transformació d'aquesta obra, que serà sotmesa a les sancions establertes per la llei. Podeu adreçar-vos a Cedro (Centro Español de Derechos Reprográficos, www.cedro.org) si necessiteu fotocopiar o escanejar algun fragment d'aquesta obra (www.conlicencia.com; 91 702 19 70 / 93 272 04 47). Tots els drets reservats.

Títol original: *Una proposta per a Barcelona*

© Jordi Graupera, 2018

© del pròleg: Clara Ponsatí, 2018

© Edicions Destino, S.A.

© Columna Edicions, Llibres i Comunicació, S.A.U.

Av. Diagonal, 662-664. 08034 Barcelona

Primera edició: juliol del 2018

ISBN: 978-84-9710-277-3

Dipòsit legal: B. 13.669-2018

Fotocomposició: Gama, S. L.

Imprès a: Liberdúplex

El final del catalanisme

Cadascun de vosaltres té segurament una raó pròpia, molt personal, per ser aquí. Potser esteu decebut amb el que fan els partits polítics. Potser trobeu que hi ha una incoherència entre la força que hem demostrat al carrer i la feblesa que veiem a les institucions. Potser penseu que la disputa que hi ha a l'interior de la nostra política no es correspon amb els nostres desacords reals sinó amb interessos que no ens interpel·len. Potser sou aquí perquè penseu que Barcelona pot ser alguna cosa més que el que els actuals gestors, i els del passat, imaginem. Potser creieu que ningú no està parlant de les oportunitats que Barcelona té ara mateix, i que se'ns estan escapant. O potser creieu que hi ha més gent, com vosaltres, com jo, que volen fer un pas endavant i dir-hi alguna cosa.

Permeteu-me ara que us expliqui per què sóc aquí.

A Barcelona, perquè et vagi bé a la vida, per triomfar, per tenir poder, sempre has de renunciar a tu mateix. Has de demostrar que estàs disposat a renunciar a alguna cosa important per a tu. En canvi, a les societats lliures, a les ciutats on la gent va a complir els seus somnis o les seves ambicions, la manera de tenir èxit és afirmar qui ets. Jo aleshores no ho sabia explicar així, però és la raó per la qual vaig marxar a viure a Nova York. I és la primera cosa que vaig notar en arribar: artistes, empresaris, estudiants, botiguers, cambres: tothom busca desplegar qui és, defensar fins a les darreres conseqüències allò que més estima, allò que vol ser realment. I qui se'n surt és qui tira endavant.

Els homes i les dones més poderosos de Barcelona —banquers, empresaris, editors de premsa— assoleixen les seves posicions, i les mantenen, en la mesura que demostren que saben abaixar el cap davant de qui mana realment. Que estan disposats a renunciar a la seva llengua, o a la seva història, o als seus drets. Fins i tot al seu caràcter. Aquesta asfíxia comença en la política. El poder polític s'assoleix només si hi ha d'entrada una disposició a la renúncia, i aquesta manera de fer es filtra a totes les esferes de la vida. Jo aleshores no ho sabia

explicar així, però és la raó per la qual, malgrat tenir una vocació política evident, mai no acceptava les ofertes que em feien de participar en el joc polític. Intuïa d'una manera gens racional, com un instint, que entrar en política significava haver de renunciar a qui sóc o a qui vull ser.

Però aquest no és un problema de la professió política i prou. L'estudiant que dóna la raó al professor se'n surt millor que l'estudiant crític que demostra les limitacions del professor. L'empleat obedient que no causa problemes ascendeix més ràpid, i cobra més, que el que s'atreveix a proposar una idea nova o el que es desvia de la cadena de comandament per mirar d'innovar. Els dissidents de qualsevol camp són vistos com a excèntrics o bojós.

Els darrers vint anys he estat observant, analitzant, col·laborant i comentant públicament la política catalana. I he vist com de mica en mica aquesta manera de fer s'anava apoderant de tots els racons de l'esfera pública i privada. Ho veig en els amics que es van quedar. Ho veig en els coneguts que em trobo en projectes compartits. Ho veig en els saludats que em demanen que miri de no excedir-me quan dic alguna cosa.

Això és el catalanisme. El catalanisme és la cultura política que mira d'adaptar les aspiracions dels catalans, i en particular dels barcelonins —que són els catalans més perillosos, perquè són els qui tenen més possibilitats de tenir poder i influència al món sense haver de passar per cap intermediari—, als límits que ha imposat l'Estat al llarg de la història. El catalanisme és la ideologia que demana als catalans que mirin Meseta endins i trobin la manera de no desperditar la bèstia, en lloc de mirar mar enfora, on hem estat una força creativa. El catalanisme és una forma de pensament contra la imaginació, en contra de fer-se totes les il·lusions possibles, en contra de la creativitat, en contra de qüestionar els fonaments últims de la nostra vida individual i col·lectiva. El catalanisme és un vocabulari, una caixa d'eines, pensada per ajudar-nos a fer autocensura en el que és important, mentre ens esbravem amb el que és simbòlic i folklòric.

El bé que se'ns demana preservar és la pau social. Qualsevol interrupció de les aigües estancades, la més mínima onada, es percep com una amenaça que cal eliminar. És la por convertida en forma de vida, en valor estètic, en una ètica. En una política.

La raó és que qui mana realment és aliè als interessos més íntims dels catalans, i en especial dels barcelonins, que són els qui tenen més a guanyar-hi, si són ells mateixos. Per tant, qui té el poder per delegació a les nostres institucions el pot tenir en la mesura que no és una amenaça per al poder central.

La cultura del catalanisme ha arribat al seu límit. El més lluny on ens podia dur com a persones i com a comunitat és al dia abans del referèndum de l'1 d'octubre. L'endemà, en el moment exacte que la gent no es va moure quan la policia els ho va ordenar, es va produir un trencament entre la política institucional i de partits i la gent. La gent va deixar de ser catalanista per ser, simplement, catalana, subjecte d'uns drets polítics inalienables als quals no estava disposada a renunciar. La gent vam voler ser nosaltres mateixos.

A partir d'aquell moment, va caure el castell de cartes. Tothom va veure que el rei va nu. La cultura catalanista era capaç de dur-nos fins al 30 de setembre, però no era capaç d'anar més enllà. Per aquest motiu, gent de tots els partits, que hi han posat tot el que tenien, han arribat fins aquí completament cremats. És perquè vam posar en qüestió els fonaments del poder que

tenim gent a la presó i a l'exili; i és perquè el catalanisme no tenia els instruments o les idees per entomar la idea de la independència i fer-la real que ara mateix la nostra política no troba la direcció per on avançar.